

Pirttijärven Erä 50 vuotta

Pirttijärven Erä on tullut miehen ikään, kuten monet sen jäsenistä jo aikaisemmin. Vietämme Pirttijärven Erän 50-vuotisjuhlaa nyt loppusyksyisenä lauantaina, 12. päivä marraskuuta. Pirttijärven Erän 30- ja 40-vuotisjuhlia vietettiin 24. päivä marraskuuta eli täsmälleen seuran perustamispäivänä. Tämänkertaisen vuosijuhlan kohdalla päivämäärästä tingittiin hieman.

1. Seuran perustaminen

Pirttijärven Erän perustava kokous pidettiin Elias Huovisella 24.11.1961. Kokoukseen osallistui 26 pirttijärveläistä. Kokouksen avasi kauppias Reino Lehikoinen ja hän toimi myös kokouksen puheenjohtajana. Kokouksen sihteeriksi valittiin Pauli Määttänen.

Riistapäällikkö Mikko Rantanen oli kutsuttu paikalle ja hän puhui järjestäytyneestä metsästystoiminnasta, metsästysseuran perustamiseen sekä rekisteröintiin liittyvistä lakipykälistä ja yhdistyssäännöistä. Mikko Rantasen selostuksen kuultuaan kokous päätti yksimielisesti perustaa Pirttijärven Erä ry. -nimisen metsästysyhdistyksen.

Perustava kokous hyväksyi metsästysyhdistykselle sen ensimmäiset säännöt. Seuran ensimmäisenä toimintavuotena jäsenmäärä oli 19 henkilöä ja metsästysalueita saatiin vuokrattua 1.400 hehtaaria. Yhdistys rekisteröitiin virallisesti 14.2.1962.

2. Toimihenkilöt

Pirttijärven Erän ensimmäiseen johtokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Reino Lehikoinen, sihteeri-rahastonhoitaja Kalle Tuunanen ja jäsenet Eelis Huovinen, Mikko Tuupanen, Pauli Määttänen ja Jouko Tuupanen.

Puheenjohtajan tehtäviä hoiti kauppias Reino Lehikoinen vuosina 1961 - 1969. Hänen jälkeensä seuran puheenjohtajana toimi opettaja Heimo Rautava aina vuodesta 1970 vuoteen 1991 asti, jonka jälkeen hän oli seuran kunniapuheenjohtaja kuolemaansa asti.

Rautavan jälkeen puheenjohtajana oli vuoden 1992 Timo Puustinen. Vesa Lehikoinen, ensimmäisen puheenjohtaja Reino Lehikoinen poika, toimi seuran puheenjohtajana vuosina 1993 - 1996. Seuraavana puheenjohtajana oli Erkki Tuunanen vuodet 1997 - 2000.

Sihteeri-rahastonhoitajan tehtäviä hoiti Kalle Tuunanen vuosina 1961 - 1970. Vuosina 1971 - 1992 sihteerinä ja pitkän aikaa myös rahastonhoitajana toimi Veli Tuupanen. Timo Puustinen hoiti rahastonhoitajan tehtäviä vuosina 1981 - 1991, oli välillä puheenjohtajana yhden vuoden, sitten sihteerinä 1993 - 1999 ja on toiminut vuodesta 2000 jälleen seuran rahastonhoitajana. Rahastonhoitajan tehtävissä oli Tarmo Hirvonen vuosina 1992 - 1999.

Viimeksi kuluneella kymmenvuotiskaudella seuran puheenjohtajana toimi Veli Tuupanen vuosina 2001 - 2007 ja sihteerinä Anne-Mari Tiainen vuosina 2000 - 2008. Kun Veli Tuupanen oli jo usean vuoden ajan ilmoittanut haluavansa luopua Pirttijärven Erän puheenjohtajuudesta, valittiin vuonna 2008 Velin seuraajaksi Sami Tuupanen. Veli Tuupanen kutsuttiin seuran kunniapuheenjohtajaksi vuonna 2009.

Sitten kun sihteeriksi tuli Miia Tuunanen seuraavana vuonna, koki seuran johtoporras kerralla nuorennusleikkauksen. Pirttijärven Erä olikin uudella sihteeri-puheenjohtaja -yhdistelmällään Tuupovaaran nuorekkain seura.

3. Riistanhoito ja pienriistan metsästys

Metsästys ja riistanhoitotyö ovat seuran toiminnan keskeisin sisältö. Seuralla on riistanhoitotoimikunta, ja lisäksi on laadittu riistanhoitosuunnitelma.

Kuluneella vuosikymmenellä riistanhoitoa on jatkettu entiseen malliin tekemällä riistapeltoja, viemällä maastoon nuolukiviä sekä pitämällä jänisten ja vesilintujen ruokintapaikkoja. Myös pienpetojen pyynti kuuluu riistanhoitoon. Seuran oma pienpetojen pyyntikilpailu oli voimassa vuosina 2001 - 2003, mutta se hiipui osallistujien vähyden vuoksi.

Vuonna 2003 järjestettiin riistapeltokoulutusta yhdessä SML:n Pohjois-Karjalan piirin kanssa. Vuonna 2006 Suomessa pelättiin lintuinfluenssaa, joten viranomaisten suosituksesta vesilinnuille ei järjestetty ruokintaa. Pönttösorvitalkoot pidettiin vuonna 2008 Kesäpilkkeiden yhteydessä yhteistyössä Kokinvaaran Metsäerppien kanssa ja jaettiin parisataa linnunpönttöaihiota lähialueen kesä- ja vakioasukkaille

Riistakolmiolaskentaa on tehty vuodesta 1989 lähtien. Pirttijärven Erä sai vuonna 2007 Pohjois-Karjalan riistanhoitopiiriltä kunniakirjan pitkäaikaisesta riistakolmiolaskentojen tekemisestä yhteistyössä Kokinvaaran Metsäerppien ja Veikko Reijosen seurueen kanssa. Myös hirvi- ja suurpetolaskennoissa seura on ollut mukana. Lisäksi on tehty majavakannan arviointia ja metsäkanalintujen soidinpaikkojen kartoitusta riistanhoitopiiriin pyynnöstä.

Pienriistakannat ovat vuosien varrella vaihdelleet, mutta etenkin metsäkanalintujen kohdalla kantojen kehitys on ollut pitkällä aikavälillä laskeva pääasiassa elinympäristömuutoksista johtuen. Seuran onkin 1990-luvulta lähtien asettanut jäsenilleen kiintiöt metsäkanalintujen metsästykselle. Riekkö on ollut seuran alueella rauhoitettu pitkän aikaa. Huonoina metsäkanalintuvuosina on suositeltu rauhoittamaan emolinnut. Jäniksille, kyyhkyille, vesilinnuille tai muulle vastaavalle pienriistalle ei ole asetettu kiintiöitä.

Majavakantaa on pidetty kurissa metsätuhojen välttämiseksi. Vuoden 2001 syksystä lähtien majavanmetsästykseseen ei ole enää tarvittu riistanhoitopiiriin lupaa, vaan majavakannan hoito, seuranta ja tarvittaessa kiintiöiden asettaminen on ollut seuran omalla vastuulla.

Joitakin uusia riistaeläinlajeja on seuramme alueella esiintynyt. Vuonna 2006 seuran alueen laitamilla asui muutama ruokinnan turvin talven yli selvinnyt metsäkauris, jotka rauhoitettiin metsästykseltä. Syksyllä 2006 oli havaintoja myös villisiasta, jota yritettiin rauhoittaa ampumalla. Seuran alueella on ollut myöhemminkin satunnaisia villisikahavaintoja.

4. Hirven- ja suurpetojen metsästys

Pirttijärven Erä kuuluu Tuupovaaran riistanhoitoyhdistyksen hirven- ja suurpetojen metsästyksen yhteislupa-alueeseen. Yhteistoiminta tuupovaaralaisten metsästyssseurojen kesken suurriistan metsästyksessä on tiivistä.

Nykyään Pirttijärven Erän hirviporukassa on reilut 20 jäsentä. Vuodelta 1993 peräisin olleita hirvenmetsästyssääntöjä uudistettiin vuonna 2005 ja jälleen vuonna 2010. Hirvenmetsästyksen johtajaksi vaihtui vuonna 2007 Harri Mustonen, kun pitkään ”hirvipomona” ollut Timo Puustinen halusi luopua tehtävästä.

Kuluneella kymmenvuotiskaudella hirvilupia oli enimmillään kahdeksan aikuista ja neljä vasaa 2000-luvun alkuvuosina. Sen jälkeen on saatu tyytyä pienempiin lupamääriin, kuten nyt juhluvuotena kolmeen aikuiseen ja yhteen vasaan.

Suurpetojen metsästystäkin on Pirttijärven Erän porukka harjoittanut, mutta saaliiksi asti suupetoja ei ole viime vuosikymmenellä saatu. Vuonna 2004 runsas susikanta häytti merkittävästi hirven- ja pienriistanmetsästystä ja sudet tappoivat seuran jäsenen Raimo Tuupasen beaglen.

5. Ampumatoiminta

Seuralla on ollut Ahti Huovisen maalla trap-ampumarata ja riistapolkurata, jotka alkoivat käytön ja kunnostuksen puutteessa rapistua. Viimeiset yleiset riistapolkukilpailut ja trap-ammunnat järjestettiin vuonna 2001 ja muutamia tilausriistapolkuja pidettiin vielä sen jälkeenkin. Ampumakilpailujen järjestäminen kuihtui talkooväen vähäisyyteen.

Vuosina 2002 ja 2005 järjestettiin riistapolulla ampumarajoittelupäivä Tuupovaaran riistanhoitoyhdistyksen metsästäjäkursseille osallistuneille nuorille. Muutamia kertoja on pidetty seuran oma ampumarajoittelupäivä Tuupovaaran rhy:n kivääriradalla.

Vuonna 2006 riistapolku purettiin pääosiltaan, vain muutama rasti jätettiin nuorisotapahtumien ja tilausriistapolkujen järjestämistä varten. Seuran oma ampumaratoiminta päätettiin lopettaa kokonaan vuonna 2007, koska Joensuun ympäristövirastosta tulleen yhteydenoton mukaan toiminta olisi vaatinut ympäristöluvan.

Vuonna 2005 järjestettiin Eräpirtillä ammunnanvalvojakoulutus. Kun uudet hirvi- ja karhukokeiden ampumakoesäännöt tulivat voimaan vuonna 2006, jouduttiin ammunnanvalvojakurssille heti seuraavana vuonna uudelleen. Viimeisin ammunnanvalvojen päivityskoulutus käytiin tänä vuonna.

Arto Juutinen ja Tuula Korvenmaa-Juutinen ovat edustaneet useina vuosina Pirttijärven Erää hirvenhiihto- ja hirvenjuoksukilpailuissa. Vuonna 2000 seuran jäsen Mikko Haaranen oli neljäs trapin nuorten SM-kilpailuissa.

6. Kenneltoiminta

Kennelyhdyshenkilönä kuluneella vuosikymmenellä on toiminut Anne-Mari Tiainen. Pirttijärven Erä järjesti yhdessä Kokinvaaran Metsäerppien ja Öllölän Erän kanssa Tuupovaaran koiranäyttelyn viimeisen kerran vuonna 2002.

Seura on järjestänyt muutamia ajo- ja linnunhaukkukokeita sekä antanut maastoja naapuriseurojen ajo-, linnunhaukku- ja hirvenhaukkukokeisiin. Seuran jäsenet ovat toimineet opas-, tuomari- ja toimitsijatehtävissä muidenkin seurojen järjestämissä käyttökoirakokeissa.

Muutamien seuran jäsenten koirat ovat kilpailleet valtakunnallisen tason arvokokeissa. Vuosina 2010 ja 2011 seuramme nuori jäsen Niklas Lehikoinen voitti Junnuhaukkujen ajokokeet ja pääsi valtakunnalliseen Nuorten Kilpaan Pohjois-Karjalan edustajana. Ajovoittaja 2007 -otteluun osallistui Heikki Räsänen beagle Väkä-Jiin Seppe. Anne-Mari Tiaisen suomenpystykorvanarttu Koppeloemon Iita voitti Koppeloehaukut vuonna 2008.

7. Eräpirtti ja muu rakentamistoiminta

Vuonna 1992 valmistunut Eräpirtti toimii seuran toiminnan ja tapahtumien keskuspaikkana. Majavoudin tehtäviä ovat menneellä vuosikymmenellä hoitaneet Kari Mononen, Veli Tuupanen, Petri Lehikoinen ja Leo Tuupanen.

Vuonna 2001 sai Pirttijärven Erän vuosikokous ottaa kiitollisuudella vastaan Eräpirtin tontin lahjoituksena Ahti, Pentti ja Irma Huoviselta. Vuonna 2006 Eräpirtin pihaan rakennettiin komea kota, jonka rakentamisessa vastaavana mestarina ja ahkerana rakentajana toimi Martti Piitulainen. Vuonna 2009 rakennettiin yhteistyössä Kokinvaaran Metsäjerppien kanssa Erälaavu Tukanvaaraan Kanneljärventien ja Koukkulammin tien risteykseen. Maanomistaja Oiva Ihalainen lahjoitti myös metsästysseuroille runsaasti puuta laavulle tehtäväksi polttopuuksi. Erälaavu on kaikkien luonnossa liikkujien niin metsästäjien, marjastajien, sienestäjien, mökkiläisten kuin kyläläistenkin vapaassa käytössä.

Seuran suurimpana investointina sitten Eräpirtin rakentamisen päätettiin hankkia kiinteistölle Pohjois-Karjalan Sähköltä sähköliittymä, jonka rahoittamiseen tarvittiin pankkilainaa. Sähköt saatiin toimintaan joulukuussa 2007. Eräpirtille hankittiin myös ilmalämpöpumppu vuonna 2009. Eräpirtin sähköistäminen lisäsi ja paransi merkittävästi majan käyttömahdollisuuksia.

8. Yhteistoiminta

Metsästysseurat ovat nykyään monesti kylien toimivimpia yhdistyksiä ja niin on asia Pirttijärven Eränkin kohdalla. Kyläläiset, maanomistajat ja seuran jäsenet perheineen on vuosittain kutsuttu Eräpirtille perinteiselle hirvipaistille tai -keitolle. Mukana on ollut 50 - 80 henkilöä.

Eräpirtti toimii myös kylätoiminnan tukikohtana: siellä on järjestetty Kesäpilkkeiden tapahtumia, ekumeenisia kyläkirkkoja, kursseja ym. Vuonna 2002 järjestettiin Eräpirtillä Kesäpilkkeet-tapahtumaan kuulunut Veikka Gustafsson -seikkailupäivä, jossa vieraili itse Veikka kertomassa vuorikiipeilyretkistään.

Seuran jäseniä on mukana metsästykseseen ja kenneltoimintaan liittyvissä luottamustehtävissä. Tuupovaaran riistanhoitoyhdistyksen hallituksessa ovat kuluneena vuosikymmenenä seurastamme olleet Erkki Tuunanen ja hänen jälkeensä Anne-Mari Tiainen.

Vuonna 2005 Pirttijärven Erän 45. toimintakausi käynnistyi kuntaliitoksen myötä Joensuun kaupungin Tuupovaaran kaupunginosan Pirttijärven kylällä, mutta kuntaliitos ei suuremmin vaikuttanut seuran toimintaan.

9. Seuran nykytilanne

Nykyisin Pirttijärven Erässä on 99 jäsentä. Kymmenessä vuodessa jäsenmäärä on kasvanut hieman, sillä vuonna 2001 seurassa oli 91 jäsentä. Menneen vuosikymmenen aikana seuraan alettiin ottaa joitakin sellaisia uusia jäseniä, jotka eivät asu seuran toiminta-alueella tai omista siellä maata. Näin ollen seuran avoimuuden voidaan sanoa lisääntyneen. Toisaalta pitkäaikaisia jäseniä on eronnut seurasta omasta pyynnöstään, koska he ovat muuttaneet pois tai eivät muista syistä ole enää vuosikausiin käyneet metsällä seuran alueella.

Metsästysalueet ovat säilyneet pääosin ennallaan. Metsästysalueita on vuokrattu 4.169 hehtaaria kaikkeen metsästykseseen ja 4.701 hehtaaria hirvenmetsästykseseen.

Seuralle hyväksyttiin uudet säännöt tämän vuoden vuosikokouksessa. Edelliset säännöt olivat vuodelta 1991, ja niitä ennen olivat voimassa alkuperäiset säännöt peräti 30 vuotta. Juhlavuoden johtokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Sami Tuupanen, varapuheenjohtaja Kari Mononen sekä jäseninä Markus Ahponen, Jussi Lauronen, Harri Mustonen, Jaakko Rautava ja Leo Tuupanen. Sihteerinä toimii Miia Tuunanen ja rahastonhoitajana Timo Puustinen.

Pirttijärven Erä tarjoaa jäsenilleen rentouttavaa vapaa-ajan toimintaa samanhenkisessä seurassa ja seuran toiminta elävöittää koko kyläyhteisöä. Omat haasteensa

metsästysseuratoiminnan tulevaisuudelle asettavat ikääntyminen, vähentynyt vapaa-aika ja talkootyöinnön väheneminen. Metsästysseuratoiminnan asema on kuitenkin vankka, vaikka yhteiskunnalliset paineet metsästysharrastusta kohtaan ovat lisääntyneet. Pirttijärven Erän asema on vakaa ja seuran perustoiminnot näyttävät jatkuvan tulevinakin vuosikymmeninä.